

1

Знайди своє покликання

Якось у дитинстві батько сказав мені те, чого я ніколи не забуду: «Синку, коли ти народився, ти плакав, а весь світ радів. Проживи своє життя так, щоб, коли ти помиратимеш, весь світ плакав, а ти радів». Ми живемо в такий час, коли всі забули про сенс життя. Ми запросто можемо доправити людину на Місяць, але нам не до снаги перейти вулицю, щоб познайомитися з новим сусідом. Ми можемо запустити ракету, яка пролетить через увесь світ і влучить точнісінько в ціль, але ми ніяк не зберемося повести дітей в бібліотеку. У нас є електронна пошта, факсимільні апарати й цифрові телефони, щоб завжди бути на зв'язку, але ще ніколи люди не були так позбавлені єдності. Ми нехтуємо своєю людяністю. Ми випускаємо з уваги свою мету. Ми забули про найважливіше в житті.

Отож, ти починаєш читати цю книгу, і я пошти-во запитую тебе: «Хто заплаче, коли ти помреш? Скількох життів ти торкнешся, поки матимеш змогу крокувати цією планетою? Як вплине твоє життя на покоління, що йтимуть за тобою?» І яку спадщину ти лишиш по собі, зробивши свій останній подих? Один з уроків, які я засвоїв у житті: якщо ти не впливаєш на

життя, тоді життя зазвичай впливає на тебе. Дні збиваються в тижні, тижні збиваються в місяці, а місяці збиваються у роки. Дуже швидко все закінчується, а в тебе тільки й лишається, що серце, переповнене жалощами й каяттям за життя, прожите впівсили. Джорджа Бернарда Шоу запитали на смертному одрі: «Що б ви зробили, якби могли прожити життя ще раз?» Він замислився, а потім відповів, глибоко зітхнувши: «Я б хотів бути людиною, якою міг би бути, але якою не став». Я написав цю книжку для того, щоб із тобою подібного ніколи не трапилось.

Як професійний промовець я проводжу більшу частину свого трудового життя, виступаючи з програмними доповідями на конференціях по всій Північній Америці, перелітаючи з міста в місто, викладаючи свої погляди на лідерство в бізнесі й житті перед багатьма різними людьми. І хоч вони є представниками різних царин суспільного життя, їхні запитання завжди зосереджені на одному й тому самому. Як мені знайти більший сенс у своєму житті? Як я можу своєю роботою зробити більший внесок? Як мені стати простішим, щоб насолоджуватися подорожжю життям, поки не стало надто пізно?

Моя відповідь завжди починається однаково: знайдіть своє покликання. Я вірю в те, що у всіх нас є особливі здібності, які тільки й чекають, щоб їх застосували для гідної справи. У кожного з нас своя унікальна мета, якесь шляхетне завдання, завдяки якому ми зможемо виявити свій найвищий людський потенціал й одночасно підвищити цінність життя навколо нас. Знайти своє покликання не означає, що ви повинні залишити роботу, яка у вас є

зараз. Це лише означає, що ви маєте більше віддаватися своїй роботі, зосереджуючись на тому, що у вас виходить найкраще. Це означає, що вам більше не варто чекати, поки хтось інший здійснить бажані вами зміни. Як сказав Махатма Ганді: «Станьте самі тими змінами, які ви найбільше хочете побачити у своєму світі». І як тільки ви це зробите, ваше життя зміниться.

2

Завжди будь добрим до ближнього свого

Роздумуючи на смертному одрі про найголовніший висновок свого життя, Олдос Гакслі підсумував його такими п'ятьма словами: «Будьмо добрими одне до одного». Досить часто ми вважаємо, що для того, щоб жити справді повноцінним життям, ми маємо зробити якийсь героїчний вчинок чи звершити якийсь великий подвиг, що винесе нас на перші шпальти газет і журналів. Наскільки ж ці думки далекі від істини! Свідоме життя складається із щоденних виявів порядності й доброти, які, як не дивно, ведуть до чогось справді великого впродовж усього життя.

Кожна людина не дарма з'являється у твоєму житті — вона має навчити тебе чогось чи щось розповісти. Знову ж таки, кожна людина, з якою ти стикаєшся в різні моменти, що з них складається твоє життя, дає тобі можливість виявити трохи більше співчуття й привітності, котрі визначають твою людяність. Чому б не почати вже перетворюватись на людину, якою ти є насправді, й день за днем не робити все можливе для збагачення світу навколо себе? Мені здається, що якщо ти упродовж дня змусив посміхнутися хоч

одну людину, чи підняв настрій бодай одному незнайомцю, то цей твій день минув не марно. Простіше кажучи, доброта — це рента, яку ми маємо платити за місце, яке займаємо на цій планеті.

Будь креативним, виявляючи співчуття до ближнього свого. Заплатити мито за водія автівки позаду твого; поступитися місцем у метро комусь, хто цього потребує; привітатися першим — непогано для початку. Нещодавно я отримав листа від однієї читачки книги «Монах, який продав свій “Феррарі”», котра мешкає у штаті Вашингтон. Ось що вона написала: «Я жертвую десятину людям, які допомогли мені на моєму духовному шляху. Прийміть, будь ласка, вкладений чек на 100 доларів із моїм благословенням і вдячністю». Прагнучи відреагувати на її щедрий вчинок, я відправив їй одну зі своїх аудіокасет, щоб вона отримала щось цінне за той подарунок, який зробила мені. Її жест став великим уроком того, як важливо дарувати щиро й від усього серця.

3

Коригуй свій кут зору

Водній давній історії розповідається: якось тяжко хворого чоловіка привезли в лікарню й поклали в палату, де на ліжку біля вікна вже лежав інший пацієнт. Незабаром вони потоваришували, і той, що лежав біля вікна, визирав із нього, а потім годинами розважав свого прикутого до ліжка товариша, цікаво й дотепно розповідаючи йому, що там робиться у світі за вікном. Він описував красу дерев у парку навпроти лікарні й те, як їхні листочки витанцювують від вітру. Або розважав свого друга, детально змальовуючи поведінку людей, які проходили повз лікарню. Проте з часом прикутий до ліжка чоловік почав дуже дратуватися через те, що не міг сам спостерігати за тими дивами, про які розповідав його товариш. Врешті він незлюбив цього веселуна, а згодом і зовсім його зненавидів.

Однієї ночі, після особливо сильного нападу кашлю, пацієнт біля вікна перестав дихати. Замість того, щоб натиснути кнопку виклику допомоги, другий чоловік вирішив не робити нічого. А наступного ранку лікарі повідомили, що той пацієнт, який подарував своєму товаришу стільки щасливих хвилин, розповідаючи про чудовий світ за вікном, помер, і його забрали

з палати. Другий чоловік швиденько попросив, щоб його ліжко присунули до вікна, що медсестра й зробила. Але, визирнувши у вікно, він здригнувся: виявляється, вікно виходило на глуху цегляну стіну. Його колишній сусід по палаті в уяві малював усі ті неймовірні видовища й розповідав своєму товаришу зі співчуття, щоб підняти йому настрій й підтримати у важкий час. Він робив це з безкорисливої любові.

Ця історія завжди допомагає мені скоригувати свій кут зору і бачення своєї життєвої перспективи. Щоб жити щасливим, наповненим життям, ми маємо, особливо потрапляючи в складні обставини, змінювати свій кут зору й постійно запитувати себе: «Можливо, є якесь розумніше, компетентніше рішення для виходу із цієї, нібито негативної, ситуації?» Стівен Гокінг, один із найвідоміших фізиків світу, якось сказав, що ми живемо на маленькій планеті біля нічим не примітної зірки, розташованої на краю однієї із сотень тисяч мільйонів галактик. Як тобі така зміна кута зору? Беручи до уваги цю інформацію, невже ти й досі вважаєш свої труднощі аж такими страшними? Невже твої минулі проблеми й ті, що чекають на тебе попереду, справді такі серйозні, якими ти їх досі вважав?

Наша подорож у цьому світі дуже недовга. Для Всесвіту наші життя — це лише крихітні цяточки на полотні вічності. Тож маймо розум радіти цій подорожі й насолоджуватись кожною її миттю.

4

Сповідуй сувору любов

Основою успішного й усвідомленого життя є самодисципліна. Дисципліна спонукає тебе виконувати те, необхідність чого ти розумієш, але робити не хочеш. Без самодисципліни ти не зможеш ставити перед собою чіткі цілі, ефективно використовувати час, шанобливо ставитися до людей, гідно переживати важкі моменти, турбуватися про своє здоров'я і спрямовувати думки в позитивне русло.

Я називаю звичку самодисципліни «суворою любов'ю», бо суворе ставлення до себе це насправді — великий вияв любові. Ставлячи перед собою жорсткі вимоги, ти починаєш жити більш усвідомлено, виявляти силу волі, а не просто реагувати, плисти за течією, немов опалий лист у струмку. На своїх семінарах я повторюю: що суворішим ти будеш до себе, то легше тобі житиметься. Зрештою, якість твого життя визначається тим, який вибір ти робиш і які рішення приймаєш, починаючи з вибору професії і завершуючи тим, які книжки ти читаєш, о котрій годині прокидаєшся щоранку і про що думаєш протягом дня. Якщо ти постійно виявляєш силу волі, роблячи свідомо правильний (а не легший) вибір, тоді ти маєш контроль над своїм життям. Успішні й цілеспрямовані люди

не витрачають час на виконання тільки зручних для себе завдань, які б не порушили їхнього комфорту. Вони мають мужність прислухатися до свого серця і вчиняти мудро. Саме ця звичка робить їх великими.

«Успішні люди мають звичку робити те, чого невдахи робити не люблять, — зауважив якимсь есеїст і мислитель Е. М. Грей. — Не те, щоб успішні люди конче мають це любити. Однак вони вміють підпорядковувати емоції і бажання своїй меті». Англійський письменник ХІХ століття Томас Генрі Гакслі дійшов такого самого висновку, зауваживши: «Можливо, найцінніший результат будь-якої освіти — це здатність людини змусити себе робити те, що треба робити, незалежно від того, подобається їй це чи ні». А ось Арістотель трохи інакше висловився з цього приводу: «Для того щоб чогось навчитися, ми просто маємо це робити: наприклад, щоб стати будівельником, треба будувати; щоб стати арфістом, треба грати на арфі. Так само, вчиняючи справедливо, ми стаємо справедливими; контролюючи свою поведінку, ми стаємо зібраними; а здійснюючи сміливі вчинки, ми стаємо сміливими».